

MEŞHURLARDAN PORTRELER

AKŞAM GAZETESİNDE “PORTRECİ”
İMZASIYLA YAYIMLANAN YAZILAR

Hazırlayan
Necati Tonga

YAYIN NU: 1968
KÜLTÜR SERİSİ: 1067

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-520-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ÇINAR MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No:34 K:5
Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika No: 45103

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Necati Tonga: 16 Eylül 1978 tarihinde Kırıkkale’de doğdu. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini Gazi Üniversitesinde tamamladı. Hâlen Kırıkkale’de Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktadır. *Bir Edebî Muhit Olarak Ankara (1923-1980)* adlı kitabıyla Koç Üniversitesi Ankara Araştırmaları Ödülü’nü ve ESKADER Şehir Kültürü Ödülü’nü kazandı. Yazıları *Türk Edebiyatı, Dergâh, Kitaplık, Varlık, Yedi İklim, Hece, Türk Dili, Türk Yurdu, Söğüt, Yemek ve Kültür, Nihayet* gibi dergilerde yayımlandı. Başta Ahmet İhsan Tokgöz, Ziya İlhan Zaimoğlu ve Oğuz Özdeş’in portre yazıları olmak üzere modern Türk edebiyatından pek çok eseri yayına hazırladı. Evli ve üç çocuk babası olan yazar, son zamanlarda “kitaplaşmamış” metinlerin ve “unutulmuş” ediplerin peşinde.

İÇİNDEKİLER

PORTRE TÜRÜ VE AKŞAM GAZETESİNDE “PORTRECİ” İMZASIYLA YAYIMLANAN YAZILAR ÜZERİNE	9
---	---

I. BÖLÜM EDİPLER

AKA GÜNDÜZ.....	17
HALİD FAHRİ OZANSOY	25
REŞAT NURİ GÜNTEKİN	33
ERCÜMENT EKREM TALU	39
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR	47

II. BÖLÜM TİYATROCLAR

MUHSİN ERTUĞRUL	57
VASFİ RIZA ZOBU	65
HÂZİM KÖRMÜKÇÜ	73
İ. GALİP ARCAN	81

III. BÖLÜM RESSAMLAR VE DOKTORLAR

İBRAHİM ÇALLI	91
ŞEVKET DAĞ	101
FEYHAMAN DURAN-GÜZİN DURAN.....	109
AKİL MUHTAR ÖZDEN.....	115
BESİM ÖMER AKALIN.....	123
GENERAL TEVFİK SAĞLAM.....	129
ÖZEL ADLAR DİZİNİ.....	135

PORTRE TÜRÜ VE AKŞAM GAZETESİNDE
“PORTRECİ” İMZASIYLA YAYIMLANAN
YAZILAR ÜZERİNE...

*Bir bahar açık duran penceresinde
Belki bir gün gelir geçmiş zamanı arar
Diyerek bu portreyi çizdi sanatkâr,
Bir oda içinin ışık ve gölgesinde*
Ahmet Muhip Dıranas,
“Portre” şiirinden

On dokuzuncu yüzyılda Fransızcadan dilimize geçen ve sözlüklerde “bir kimsenin yağlı boya, sulu boya, kara kalem vs. ile yapılmış resmi” şeklinde tanımlanan portre (*portrait*) kelimesi, bir edebiyat terimi olarak “kişilerin görünüşlerini ve kişiliklerini tanıtan yazı, edebî form, tasvir” anlamında kullanılmaktadır. Portrenin tarihî gelişimi, insanlık tarihi kadar eskidir ki silüet hâlinde de olsa mağara çizimlerindeki bazı tasvirler, resim sanatındaki ilk portre numuneleri olarak kabul edilmektedir.

Zaman içerisinde resim, heykel ve fotoğraf sanatlarında müstakil bir tür olarak beliren portrenin Batı edebiyatlarında bir anlatma aracı ve edebî tür olarak ortaya çıkışı tahkiyenin gelişimiyle paralellik gösterir. Özellikle on dokuzuncu yüzyıldan itibaren Batı’da kaleme alınan tahkiyeli eserlerde portre; şahısların tasvirinde sıklıkla

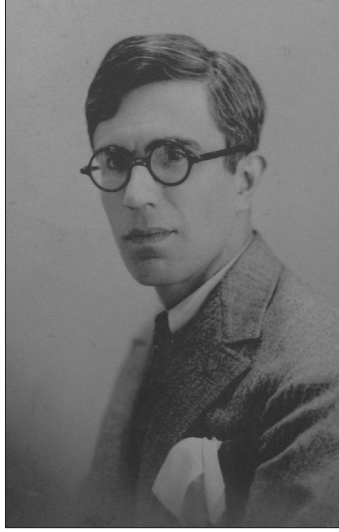
AKA GÜNDÜZ

(Taha Toros Arşivi)

Aka Gündüz (1885-1958): Gazeteci, yazar, romancı. Asıl adı Hüseyin Avni olan yazar, ismini önce Enis Avni'ye, daha sonra da Aka Gündüz'e çevirmiştir. Edebiyat âlemine 1901'de şiirler yazarak giren Aka Gündüz, ilerleyen yıllarda hikâyeci ve romancı kimliği ile ön plana çıkmıştır. Tiyatro, şiir, roman ve hikâye türlerinde eserler veren Aka Gündüz döneminin popüler romancılarından biri olur. *Dikmen Yıldızı* (1928), *Ben Öldürmedim Kokain* (1933), *Çapraz Delikanlı* (1938), *Yayla Kızı* (1940), *Bir Şoförün Gizli Defteri* (1943) Aka Gündüz'ün önemli romanlarından bazılarıdır.

HALİD FAHRİ OZANSOY

(Taha Toros Arşivi)

Halid Fahri Ozansoy (1891-1971): Şair, yazar, gazeteci. Çocukluk yıllarından itibaren edebiyata ilgi duyan Halid Fahri'nin bu ilgisi Galatasaray Lisesi'nde öğrenci iken daha da artar. İlk yazısı 1910'da bu okulun yayın organı *Tirajé*'de neşredilen yazarın ilk şiiri de 1912'de *Rûbab* mecmuasında çıkar. İlerleyen yıllarda çeşitli süreli yayınlarda eserlerini neşreden Halid Fahri; şiir, tiyatro, tercüme, biyografi ve hatıra türlerinde eserler kaleme alır. Cumhuriyet Dönemi'nde Hececi şiirin yerleşmesinde önemli bir payı olan Halid Fahri, özellikle hatıra türünde kaleme aldığı kitaplarıyla önemli bir boşluğu doldurmuştur. *Rüya* (şiir, 1912), *Baykuş* (tiyatro, 1917), *Cenk Duyguları* (şiir, 1918), *Balkonda Saatler* (şiir, 1931), *Edebiyatçılar Geçiyor* (hatıra, 1939), *Şehir Tiyatrosunun 50. Yılı: Darülbeydi Devrinin Eski Günlerinde* (hatıra, 1964), *Edebiyatçılar Çevremde* (hatıra, 1970) başlıca eserleridir.

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Reşat Nuri Güntekin (1889-1956): Yazar, öğretmen, gazeteci, milletvekili. Edebiyat âlemine imzasız yayımladığı şiirlerle giren Reşat Nuri, ilk hikâyesini 1917'de *Diken* mecmuasında neşretmiştir. İlerleyen yıllarda başta *Vakit* ve *Zaman* gazeteleri olmak üzere dönemin pek çok süreli yayınında eserleriyle yer alan Reşat Nuri Güntekin, romancı kimliğiyle tanınmıştır. Hikâye, piyes, edebiyat tarihi, tercüme ve gezi yazısı türlerinde eserlere imza atan yazarın klasikleşmiş romanları arasında başlıcaları *Çalıkuşu* (1922), *Dudaktan Kalbe* (1924), *Akşam Güneşi* (1926), *Acımak* (1928), *Eski Hastalık* (1938) ve *Yaprak Dökümü* (1941)'dür.

ERCÜMENT EKREM TALU

(Taha Toros Arşivi)

Ercüment Ekrem Talu (1886-1956): Gazeteci, romancı, mizah yazarı, mütercim. Asıl adı Ahmet Kemal Ercüment olmasına rağmen “Ercüment Ekrem Talu” adını kullanan yazar, Rezaizade Mahmut Ekrem’in oğludur. İlk yazısı 1904’te *Çocuklara Mahsus Gazete*’de yayımlanan yazar; roman, hikâye, tiyatro, gezi yazısı, fıkra, hatıra türlerinde eserler vermiştir. *Asriler* (1922), *Sabir Efendi’nin Gelini* (1921), *Evliya-yı Cedid* (1924), *Şevket-meab* (1925), *Meşhedi Ankara’da* (1933) gibi eserleriyle tanınmıştır.

HÜSEYİN RAHİMİ GÜRPINAR

Hüseyin Rahmi Gürpınar (1864-1944): Yazar, hikâyecisi, romancı. Modern Türk edebiyatının önemli yazarlarından biridir. *Şık* (1889), *Şıpsıvdi* (1911), *Kuyruklu yıldız Altında Bir İzdivaç* (1912), *Efsuncu Baba* (1924), *Eşkîya İnde* (1935), *Kesik Baş* (1942) önemli romanlarından bazılarıdır.

MUHSİN ERTUĞRUL

Muhsin Ertuğrul (1892-1979): Tiyatrocu, sinemacı, yazar, aktör, eleştirmen. 1911'de Paris'e giderek oradaki tiyatro ve sinema faaliyetlerini yakından takip eden Muhsin Ertuğrul, yurda döndükten sonra Darülbedayi'nin kuruluş çalışmalarına katıldı. Modern Türk tiyatrosunun kurucu isimlerinden biri olan Muhsin Ertuğrul, tiyatro ve sinema üzerine düşüncelerini çeşitli yazılarında ortaya koydu. 1911'de *İntihar* adlı telif bir tiyatro eserine imza atan yazar, onlarca tiyatro eserini de dilimize çevirdi. *Benden Sonra Tufan Olmasın* (1989) adlı hatıra kitabı, ölümünden on yıl sonra neşredildi.

VASFİ RIZA ZOBU

Vasfi Rıza Zobu (1902-1992): Türk tiyatro ve sinema oyuncusu. Vasfi Rıza, 1917'de girdiği Darülbeydi'nin kurslarına devam ederken bir yandan da sahneye çıkmaya başladı. 1929'da Şehir Tiyatrolarında çalışmaya başladı. Pek çok oyunda ve sinema filminde rol aldı. Şehir Tiyatrolarının yayın organı olan *Türk Tiyatrosu* dergisinde yayımlanan hatıraları *O Günden Bu Güne* (1977) adıyla kitaplaştı.

HÂZIM KÖRMÜKÇÜ

(Taha Toros Arşivi)

Hâzım Körmükçü (1898-1944): Türk tiyatro ve sinema oyuncusu. Asıl adı “Kâzım” olan Hâzım Körmükçü, Kabataş Lisesi’nden mezun olduktan sonra 1915’te Benliyan Tiyatro Kumpanyası’nda çalışmaya başladı. 1917’de Darülbedayi’ye girdi. *Kayseri Gülleri* adlı oyundaki Yanko rolüyle tanındı. Aynı zamanda bir Karagöz ustası olan Körmükçü, pek çok oyunda ve filmde rol aldı. Şehir Tiyatroları, halk tarafından çok sevilen Hâzım Körmükçü’nün 1944’te ölümü üzerine iki gün yas ilan ederek perdelerini açmadı.

İ. GALİP ARCAN

İ. Galip Arcan (1894-1973): Tiyatro ve sinema oyuncusu, şair, yazar. Tam adı, İsmail Galip Arcan'dır. 1909'da henüz on beş yaşındayken Ahmet Fehim Efendi'nin tiyatrosunda sahneye çıkmaya başlayan Arcan, Kuleli Askerî Lisesi'ndeki öğrenimini yarıda bırakarak tamamen tiyatroya yöneldi. Tiyatro sanatına dair araştırmalar yapmak üzere Avrupa'ya seyahatler yaptı. Yurda dönüşünün ardından 1926'da Şehir Tiyatrolarında çalışmaya başladı, ölünceye kadar bu kurumda çalıştı. İ. Galip Arcan, dönemin diğer aktörlerinden farklı olarak şair ve yazar kimlikleriyle de ön plana çıktı. 1920 yılında Henry Bernstein'in *Bora* adlı eserini adapte ederek edebiyat hayatına adım atan yazar, 1926 yılında üç fasıldan müteşekkil bir vodvil olan *Süt Kardeşler* adlı oyununu neşretti. İ. Galip Arcan, tiyatro yazarlığını *Kimsezsizler* (1941), *Yalancılar* (1941) ve *Hava Parası* (1949) adlı oyunlarla sürdürdü. 1953 yılında *Bir Rüya* adlı çocuk oyununa imza attı. İ. Galip Arcan, şiirlerini *Benim Romanım: Şiir Miir* (1962), *Yaş 70: Fanteziler* (1965) adlı kitaplarında bir araya getirdi. Arcan bu eserlerinin yanı sıra *Tiyatroda Makiyaj* (1941), *Makiyaj Notları* (1941) ve *Tiyatroda Diksiyon* (1947) adlı tiyatro ile ilgili üç kitap neşretmiştir.

İBRAHİM ÇALLI

İbrahim Çallı (1882-1960): Türk ressam. 1906'da Sanayi-i Nefise Mektebinden mezun olan İbrahim Çallı, 1910-1914 yılları arasında Paris'te bulundu. Emekli oluncaya dek Güzel Sanatlar Akademisinde hocalık yaptı, pek çok öğrenci yetiştirdi. Türk Ressamlar Cemiyetinin kurucuları arasında yer alan İbrahim Çallı, resimleriyle yurt içinde ve dışında pek çok sergiye katıldı, ödüller kazandı.

ŞEVKET DAĞ

(Taha Toros Arşivi)

Şevket Dağ (1876-1944): Türk ressam, siyaset adamı. Osman Hamdi Bey ve Alexandre Vallaury'nin öğrencisi olan Şevket Dağ, Sanayi-i Nefise Mektebinden mezun oldu. 23 yıl resim öğretmenliği yaptı. Malik Aksel ve Fikret Mualla gibi ünlü isimlerin hocası oldu. Osmanlı Ressamlar Cemiyetinin kurucuları arasında yer aldı, daha sonra İbrahim Çallı ve Hikmet Onat'la birlikte Türk Ressamlar Cemiyetini kurdu. Resimleriyle yurt içinde ve yurt dışında pek çok sergiye katıldı. Ev içi resimleriyle tanınan Şevket Dağ, milletvekili olarak üç dönem TBMM'de görev yaptı.

1944'te İstanbul'da vefat etti.

FEYHAMAN DURAN GÜZİN DURAN

(Taha Toros Arşivi)

Feyhaman Duran (1886-1970): Türk ressam ve hattat. Galatasaray Lisesi'nden mezun olan ressam, sanat eğitimi görmek amacıyla Paris'e gitti. Sanayi-i Nefise Mektebinde öğretmen olarak görev yaptı. İbrahim Çallı Kuşağı ressamlarından olan Feyhaman Duran, Türk resim sanatında portre türünün ilk büyük temsilcisi kabul edilir. Resimleriyle yurt içinde ve dışında pek çok sergiye katılan Feyhaman Duran'ın Atatürk ve İsmet İnönü portreleri meşhurdur.

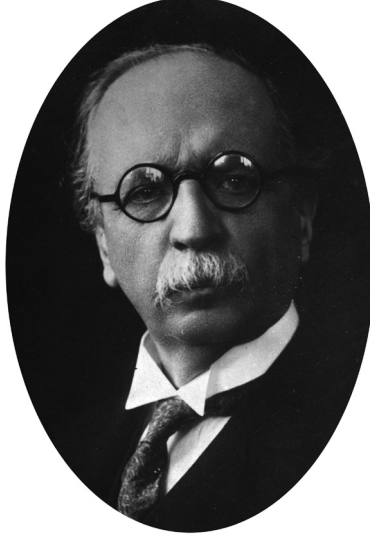
Güzin Duran (1898-1981): Türk ressam ve hattat. İnas Sanayi-i Nefise Mektebinin ilk mezunlarından. Hocası Feyhaman Duran'la 1922 yılında evlenen Güzin Duran, yağlı boya manzara ve natürmort resimlerinin yanı sıra hat sanatında da önemli eserlere imza atmıştır.

AKIL MUHTAR ÖZDEN

Akil Muhtar Özden (1878-1949): Türk doktor, yazar, milletvekili, siyaset adamı. Askerî Tıbbiye, Paris ve Cenevre Tıp fakülteleri mezunudur. Öğrencilik yıllarında İttihatçılara katılarak Avrupa'ya kaçan Akil Muhtar Bey, Türkiye'ye döndükten sonra yıllarca İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde iç hastalıkları uzmanı olarak çalışmıştır. Atatürk'ün doktorlarından biridir. 1944'te milletvekili seçilerek TBMM'ye giren Özden, felsefe ile de yakından ilgilenen çok yönlü bir kişidir. Mesleki kitaplarının yanı sıra *İlim Bakımından Ahlak* (1942) adlı kitabı, onun felsefe ile ilgisini de ortaya koymaktadır.

BESİM ÖMER AKALIN

Besim Ömer Akalın (1861-1940): Tıp profesörü, bilim insanı ve milletvekili. Türkiye’de çağdaş doğum biliminin öncülerindendir. Gülhane Askerî Okulunun ardından Askerî Tıbbiye’den mezun oldu. Ülkemizdeki ilk doğum kliniğini açan Besim Ömer Akalın, tıp alanında pek çok kitaba imza atmıştır.

GENERAL TEVFİK SAĞLAM

Tefik Sağlam (1882-1963): Türk bilim insanı, askerî hekim. Mekteb-i Tıbbiye'den mezun oldu. Türkiye'de ilk akciğer hastalıkları kürsüsünü kurmuştur. Türk Verem Savaş Derneęinin kurucusu olan Tefik Sağlam'ın tıp ilmiyle ilgili çeşitli kitapları vardır.

A

- Abdülhak Hâmid Tarhan 28
Acımak (Reşat Nuri Güntekin) 33
Afrika Vapuru 119
Ahmet Bedevi Kuran 21
Ahmet Fehim Efendi 81
Ahmet Hamdi Başar 78
Ahretlik (Ercüment Ekrem Talu) 42
Aka Gündüz 17, 19, 20, 21, 22, 23
Akil Muhtar Özden 115, 117, 118, 119, 121
Aksaray 52
Akşam 24, 31, 38, 46, 53, 63, 71, 79, 87, 99, 107, 114, 121, 128, 133
Akşam Güneşi (Reşat Nuri Güntekin) 33
Albert Einstein 120
Alexandre Vallauray 101
Ali Naci Karacan 28
Amerikan Tıbbiyesi 35
Anadolu 77
Araba Sevdası (Recaizade Mahmut Ekrem) 41
Askerî Tıbbiye 119, 123
Asriler (Ercüment Ekrem Talu) 39
A. Süheyl Ünver 117

- Aşk-ı Memnu* (Halid Ziya Uşaklıgil) 41
Atina 106
Avrupa 43, 68, 69, 71, 81, 83, 112, 115, 118, 119, 120, 121, 125, 126, 132
Ayasofya 95, 106
Aydın 21

B

- Bâbüali Baskını 20, 21, 22
Balıkpazarı 94, 95
Balkan 43
Balkan Harbi 20
Balkonda Saatler (Halid Fahri Ozansoy) 25
Batarya ile Ateş (Süleyman Nazif) 43
Baykuş (Halid Fahri Ozansoy) 25, 27
Behzad Hâki Butak 28
Bekirağa Bölüğü 20, 23
Belgrad 117
Benden Sonra Tufan Olmasın (Muhsin Ertuğrul) 57
Bendler 49
Benim Romanım
    Şiir Miir (İ. Galip Arcan) 81
Benliyan Tiyatro Kumpanyası 73
Ben Öldürmedim Kokain (Aka Gündüz) 17

- Besim Ömer Akalın 69, 123, 125, 126, 127, 128, 133
 Beyazıd 96
 Beyazıd Meydanı 23
 Beyoğlu 21, 59
 Beyrut 35
Bir Aktörün Hatıraları (İbrahim Özen) 85
Bir, İki, Üç (piyes) 84
 Birinci Dünya Savaşı 27, 36
Bir Rüya (İ.Galip Arcan) 81
Bir Şoförün Gizli Defteri (Aka Gündüz) 17
 Boğaz 111
Bora (Henry Bernstein) 68, 81
 Bulgar 71
 Bulgarca 71
 Burhaneddin Tepsi 85
 Bursa 22
Bu Toprağın Kızları (Aka Gündüz) 20
 Büyük Çamlıca 111, 113
- C**
- Cafe Vachette 97
 Çağaloğlu 93, 96
 Cemal Nadir 22, 29, 37, 45, 51, 61, 77, 85, 97, 106, 127
 Cemil Topuzlu 27
 Cenevre 115
Cenk Duyguları (Halid Fahri Ozansoy) 25
 Cevad İbrahim 35
Cibali Karakolu (Muammer Karaca) 59
 Cumhuriyet Dönemi 25, 59
- Ç**
- Çadırcılar Caddesi 96
 Çakal Dağı 111, 114
Çalılık (Reşat Nuri Güntekin) 33, 35, 36
 Çal kasabası 93, 99
 Çamlıca 111
 Çamlıca Tepesi 114
Çapraz Delikanlı (Aka Gündüz) 17
 Çingene 98
Çocuklara Mahsus Gazete 39, 42
- D**
- Darülbeyaz 27, 28, 35, 36, 57, 65, 73
Diken 33
Dikmen Yıldızı (Aka Gündüz) 17
 Divan-ı Harp 21, 22, 23
Dreyfus (piyes) 85
Dudaktan Kalbe (Reşat Nuri Güntekin) 33, 35
- E**
- Edebiyatçılar Çevremde* (Halid Fahri Ozansoy) 25
Edebiyatçılar Geçiyor (Halid Fahri Ozansoy) 25
 Edebiyat-ı Cedide Dönemi 41
 Edirne 71
Efsuncu Baba (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47
 Eliza Binemeciyan 36
 Émile Zola 37
 Enver Paşa 20
 Ercüment Ekrem Talu 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46
 Ermeni 36, 96
 Ernest Lübiç 62
Eski Hastalık (Reşat Nuri Güntekin) 33

Evliya Çelebi 41, 43
Evliya-yı Cedid (Ercüment Ekrem Talu) 39, 43

F

Fatih 96
 Feyhaman Duran 109, 111, 112, 113
 Fındıksuyu 49
 Fikret Mualla 101
 Fransız 37, 125, 132
 Fuad Fazlı 35

G

Galata 93
 Galata Köprüsü 78, 94
 Galatasaray Lisesi 25, 109
Genç Kalemler 19
Germinal (Émile Zola) 37
Gizli Figânlar (Süleyman Nazif) 43
 Greta Garbo 62, 63
 Gülhane Askerî Okulu 123
 Gümülcineli İsmail Hakkı 21
 Güreşçi Mehmet Çoban 79
Güvercinler (Ercüment Ekrem Talu) 42
 Güzel Sanatlar Akademisi 91, 93, 112
 Güzin Duran 109, 112, 113

H

Habeşistan 43
 Hakkı Tahsin 28
 Halid Fahri Ozansoy 25, 27, 28, 29, 30, 31
 Halid Ziya Uşaklıgil 41
 Halil Nihad Boztepe 96
Halûk'un Defteri (Tevfik Fikret) 41

Hamlet (Shakespeare) 86
 Hasan Ali Polat 21, 22
Hava Parası (İ. Galip Arcan) 81
 Haydar Bey 20
 Hâzım Körmükçü 73, 75, 76, 77, 78
 Henry Bernstein 68, 81
 Heybeli 49
 Hıristiyan 97
 Hikmet Onat 101
 Hilmi Kitabevi 50
Hissiyat (İsmail Safa) 41
 Hollywood 49, 62
Huz Mâ-Safâ (İsmail Safa) 41
 Hünkârsuyu 49
 Hünkâr Tepesi 50
 Hüseyin Rahmi Gürpınar 47, 49, 50, 51, 52

İ

İbrahim Çallı 45, 91, 93, 94, 97, 98, 99, 101, 103, 109
 İbrahim Hilmi Çığıracan 50
 İbrahim Özen 85
 İ. Galip Arcan 68, 81, 83, 84, 85, 86
 İkinci Meşrutiyet 21
İlim Bakımından Ahlak (Akil Muhtar Özden) 115
 İnas Sanayi-i Nefise Mektebi 109
 İngiliz 21, 96
İntihar (Muhsin Ertuğrul) 57
 İran 43, 107
 İsmail Safa 41
 İsmet İnönü 109
 İstanbul 27, 59, 62, 93, 94, 95, 96, 97, 107
İstanbul Kızı (Reşat Nuri Güntekin) 37
 İstanbul Muhafızlığı 22

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 115

İsveç 62

İttihatçılar 115

İttihat ve Terakki Cemiyeti 19, 22

K

Kabataş Lisesi 73

Kâmil Paşa Hükûmeti 20

Kaplumbağa Terbiyecisi (Osman Hamdi Bey) 98

Karagöz 73, 112

Karım Beni Aldatırsa (film) 70

Kayseri Gülleri (Hüseyin Suad Yalçın-Münir Nigâr) 73

Keçi (Ercüment Ekrem Talu) 44

Kesik Baş (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47

Kırık Hayatlar (Halid Ziya Uşaklıgil) 41

Kırık Mahfaza (Şahabeddin Süleyman) 28

Kırk Yıl (Halid Ziya Uşaklıgil) 41

Kimsesizler (İ. Galip Arcan) 81

Konya 105

Kuledibi 67

Kuleli Askeri Lisesi 81, 118

Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47

Küçük Şeyler (Samipaşazade Sezai) 42

L

Latif Ağa 45

Leonard André Antuan 27, 28

Leonardo da Vinci 114

Letafet Apartmanı 27

M

Mağdura-i Sevda (İsmail Safa) 41

Mahmut Şevket Paşa 22

Mai ve Siyah (Halid Ziya Uşaklıgil) 41

Makiyaj Notları (İ. Galip Arcan) 81

Malik Aksel 101

Malta 21

Malta Geceleri (Süleyman Nazif) 43

Marsilya 119

Maya (piyes) 63

Mazhar Osman 132

Mecidiyeköyü 62

Meclis-i Sıhhiye-i Umumiye 127

Mehmet Necati 35

Mehmet Sadı Bey 45

Mehmet Ubeydullah [Hatiboğlu] Efendi 21

Mekteb-i Tıbbiye 118, 129

Meşhedi Ankarâda (Ercüment Ekrem Talu) 39

Meşrutiyet 43

Mevlevî 67

Meyhaneci Tokli 19

Meyhane (Émile Zola) 37

Milliyet 28

Mithat Ömer Karakoyun 45

Mona Lisa 114

Muallim Naci 41

Muammer Karaca 59

Muammer Karaca Tiyatrosu 59

Muhabbet Tılsımı (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 52

Muhsin Ertuğrul 28, 29, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 68, 70, 86

Muhtar Bey 118

Musevi 98

Mustafa Kemal Atatürk 21, 109,
115

Mütareke Dönemi 21

N

Nana (Émile Zola) 37

Nâzım Hikmet 70

Nâzım Paşa 20, 22

Nesimi Sarım 19

Nesteren (Abdülhak Hâmid
Tarhan) 28

Neyyire Neyir 60

Nuruosmaniye 96

O

O Günden Bu Güne (Vasfi Rıza
Zobu) 65

Osman Hamdi Bey 98, 101

Osmanlı 36

Osmanlı Ressamlar Cemiyeti 101

Othello (Shakespeare) 86

Ö

Ömer Hakan Özalp 21

P

Paris 27, 57, 91, 96, 97, 109, 115

Peyami Safa 41

Pierre Louys 28

Prens Sabahaddin 21

Prens Sofia 106

R

Rahmi Bey 45

Recaizade Mahmut Ekrem 39,
41, 45

Reşat Nuri Güntekin 29, 33

Rübâb'in Cevabı (Tevfik Fikret)
41

Rübâb-ı Şikeste (Tevfik Fikret) 41

Rupen Seropyan 96

Rusyalı Mahmud Bey 96

Rübâb 25, 28

Rüya (Halid Fahri Ozansoy) 25

S

Sabir Efendi'nin Gelini (Ercüment
Ekrem Talu) 39

Samipaşazade Sezai 42

Sanayi-i Nefise Mektebi 91, 96,
98, 101, 109

Saray ve Ötesi (Halid Ziya Uşak-
lıgil) 41

Sarıyer 78

Sarnıçlı Han 96

Selahattin Pınar 45

Selanik 19

Sergüzeşt (Samipaşazade Sezai)
42

Servet-i Fünun 28

Servet Lütfi Tozan 21

Servinaz kaplıcaları 22

Sıra Dışı Bir Jöntürk

Ubeydullah Efendi'nin

Amerika Hatıraları 21

Süleyman Nazif 43

Sünûhat (İsmail Safa) 41

Süt Kardeşler (İ. Galip Arcan)
81, 84

Ş

Şahabeddin Süleyman 28

Şefik Paşa 106

Şehir Meclisi 131

Şehir Tiyatrosu 27, 59, 62, 63, 65,
73, 81

Şehir Tiyatrosunun 50. Yılı

Darülbeydi Devrinin Eski

Günlerinde (Halid Fahri)

Ozansoy) 25, 28
 Şehzadebaşı 27
 Şekerci Ahmet Efendi 71
 Şerif Paşa 21
 Şermin (Tevfik Fikret) 41
 Şevket Dağ 101, 103, 104, 105, 106
 Şevket-meab (Ercüment Ekrem Talu) 39
 Şık (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47
 Şıpsıvdi (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47, 49

T

Talat Paşa 20
 Tanzimat Dönemi 41, 42
 Tasvir-i Efkâr 28
 TBMM 21, 101, 115
 Tepebaşı 59
 Tepebaşı Tiyatrosu 59
 Tesadüf (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 52
 Tevfik Fikret 41, 42
 Tevfik Sağlam 129, 131, 132, 133
 Tiraje 25
 Tiyatroda Diksiyon (İ. Galip Arcan) 81
 Tiyatroda Makiyaj (İ. Galip Arcan) 81
 Tomrukağa Suyu 113, 114
 Tunus 119
 Turuncu Paşa 22
 Türk 19, 20, 28, 41, 42, 45, 46, 47, 50, 57, 59, 60, 65, 73, 85, 91, 96, 98, 101, 109, 112, 115, 117, 126, 129
 Türkçe 71
 Türkiye 115, 120, 123, 132
 Türk Ressamlar Cemiyeti 91, 101

Türk Tiyatrosu dergisi 65
 Türk Verem Savaş Derneği 129
 Tütün İnhisarı İdaresi (İnhisar İdaresi, Tekel) 29

U

Ulemeden Bir Jöntürk
 Mehmed Ubeydullah Efendi
 (Ömer Hakan Özalp) 21

Ü

Üç Kişi Arasında (Vedat Nedim Tör) 86
 Üsküdar 83, 84, 118
 Üsküp 85

V

Vakit 28, 33
 Vasfi Rıza Zobu 63, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 76, 77, 78
 Vedat Nedim Tör 86

Y

Yakup Cemil 20, 21, 22
 Yakup Cemil: Hayatı ve Divan-ı Harp Sorgu Tutanağı (Hasan Ali Polat) 22
 Yalancılar (İ Galip Arcan) 81
 Yaprak Dökümü (Reşat Nuri Güntekin) 33
 Yaş 70: Fanteziler (İ. Galip Arcan) 81
 Yayla Kızı (Aka Gündüz) 17
 Yenicami 93, 94, 95, 103, 106
 Yunanî 28

Z

Zaman 33, 35